

แนวปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ

ในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ (CAUTI)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรมีวิธีปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ (CAUTI) ในกระบวนการดูแลรักษาที่เป็นแนวทางเดียวกันและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขต

ใช้ในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในเลือดที่ได้รับการยืนยันด้วยการตรวจทางห้องปฏิบัติการในผู้ป่วยที่มีการใช้สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางมาแล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 2 วัน โดยในวันที่เริ่มมีอาการหรือการตรวจพบที่นำไปสู่การวินิจฉัยภาวะนี้ ผู้ป่วยยังคงใช้สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางอยู่ หรือยุติการใช้ไปแล้วไม่เกิน 1 วัน ตาม Patient Safety Goals: SIMPLE สอดคล้องกับเป้าหมายความปลอดภัย

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ข้อบ่งชี้สำหรับการใส่สายสวนปัสสาวะ
  - 1.1 มีปัญหาการอุดตันของทางเดินปัสสาวะ
  - 1.2 ประเมินสถานะการไหลเวียนของเลือด โดยการบันทึกปริมาณปัสสาวะ
  - 1.3 มีการผ่าตัดบริเวณทางเดินปัสสาวะ
  - 1.4 มีแผลที่ก้นกบหรือบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์และไม่สามารถกลั้นปัสสาวะได้
2. การสวนปัสสาวะ/ใส่สายสวนปัสสาวะ
  - 2.1 เตรียมอุปกรณ์การสวนปัสสาวะที่ปราศจากเชื้อให้ครบถ้วน
  - 2.2 ล้างมือแบบ hygienic handwashing ก่อนและหลังทำการสวนปัสสาวะทำความสะอาดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ด้วยสบู่และน้ำสะอาด และเช็ดบริเวณรูเปิดท่อปัสสาวะ (Meatus) ก่อนใส่สายสวนปัสสาวะด้วย sterile water หรือ NSS
  - 2.3 ทำความสะอาดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ด้วยสบู่และน้ำสะอาด และเช็ดบริเวณรูเปิดท่อปัสสาวะ (Meatus) ก่อนใส่สายสวนปัสสาวะด้วย sterile water หรือ NSS
  - 2.4 สวนปัสสาวะตามหลัก aseptic technique
  - 2.5 กรณีใส่คาสายสวนปัสสาวะ ต้องยึดตรึงสายสวนปัสสาวะให้ถูกต้อง โดย
    - i. ผู้หญิง ยึดตรึงที่หน้าขา
    - ii. ผู้ชาย ยึดตรึงที่บริเวณท้องน้อย/ขาหนีบ
3. การดูแลสายสวนปัสสาวะ
  - 3.1 ล้างมือแบบ hygienic handwashing ทุกครั้ง ก่อนและหลังสัมผัสสายสวนปัสสาวะ
  - 3.2 ดูแลสายสวนปัสสาวะให้เป็นระบบปิดตลอดเวลาและให้ปัสสาวะไหลลงสู่ถุงรองรับปัสสาวะได้สะดวก สายต่อไม่พับงอหรืออุดตัน กรณีเคลื่อนย้ายผู้ป่วยดูแลให้สายสวนปัสสาวะและถุงรองรับปัสสาวะอยู่ต่ำกว่าระดับกระเพาะปัสสาวะตลอดเวลา

- 3.3 ถุงรองรับปัสสาวะให้วางอยู่ต่ำกว่าระดับกระเพาะปัสสาวะตลอดเวลาและไม่วางสัมผัสกับพื้น
เทพัสสาวะออกเมื่อมีน้ำปัสสาวะประมาณ 2/4 ของถุงหรือในระยะเวลาที่กำหนด
- 3.4 หากถุงรองรับปัสสาวะหรือสายต่อรั่ว ให้เปลี่ยนถุงรองรับปัสสาวะใหม่ โดยใช้ aseptic technique
- 3.5 เช็ดปลายท่อเปิดถุงรองรับปัสสาวะด้วย 70% alcohol ก่อนและหลังเทพัสสาวะ
- 3.6 ทำความสะอาดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อยวันละ 2 ครั้งและหลังถ่ายอุจจาระทุกครั้ง
- 3.7 ดูแลให้มีการยึดตรึงของสายตลอดเวลา
4. การเปลี่ยนสายสวนปัสสาวะและถุงรองรับปัสสาวะ
  - 4.1 เปลี่ยนสายสวนปัสสาวะเมื่อมีการอุดตันหรือรั่ว
  - 4.2 เปลี่ยนถุงรองรับปัสสาวะทุก 1 เดือน หรือเมื่อสายสวนหลุด ถุงขาด ถุงสกปรกมาก โดยทำความสะอาด
ข้อต่อด้วย 70% alcohol
5. การใส่เครื่องป้องกันร่างกาย
  - 5.1 สวมถุงมือปราศจากเชื้อในการสวนปัสสาวะหรือใส่สายสวนปัสสาวะ
  - 5.2 สวมถุงมือสะอาดในการตรวจ/เก็บ/เปลี่ยนถุงปัสสาวะ และเปลี่ยนถุงมือระหว่างผู้ป่วยแต่ละราย

ตัวชี้วัด

อัตราการติดเชื้อ CAUTI ต่อ 1,000 วันนอน เท่ากับ 0